

Talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma vuodet 2025-2027

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 383

Valmistelu ja lisätiedot Talousjohtaja Eero Aitkoski,
eero.aitkoski(at)orimattila.fi

Kuntalain (420/2015) § 110 mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, sekä taloussuunnitelma vähintään kahdelle sitä seuraavalle vuodelle. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 20.5.2024 § 176 käsitellyt talousarvion laadintaohjeen sekä talouden kehyksen valiokunnille. Valiokunnat ovat tehneet omat talousarvioesityksensä lokakuun aikana. Valtuustoseminaarissa 11.10.2024 on käsitelty talousarvion valmistelun tilannetta ja talousarvioon vaikuttavia tekijöitä.

Talousarviovalmistelun lähtökohdat

Arvioidut verotulot pohjautuvat Kuntaliiton veroennustekehikkoon, mikä on päivitetty lokakuussa 2024. Verotulojen pohjana kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä vuodelle 2025 on pitäminen veroprosentit ennallaan vuoden 2024 tasossa. Kaupunginvaltuuston tulee päättää vuoden 2025 veroprosentit viimeistään 18.11.2024. Vuonna 2025 verotuloja arvioidaan kertyvän 35,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksissa on huomioitu valtiovarainministeriön ennakkolliset laskelmat vuoden 2025 valtionosuuksista. Valtiovarainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö tekevät päätökset vuoden 2024 valtionosuuksista loppuvuodesta 2024. Valtiovarainministeriön laskelmissa on huomioitu TE2024-uudistuksen myötä kunnille tulevat

velvoitteet työllisyyden hoidosta valtionosuuksia lisäävinä tekijöinä sekä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen uudistuksen vaikutukset valtionosuuksia vähentävinä tekijöinä. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2024 noin 12,3 miljoonaa euroa.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu Tilastokeskuksen väestöennuste. Kyseinen väestöennuste arvioi Orimattilan väestön vähenevän joka vuosi.

Talousarvion valmistelussa on huomioitu, että Vesilaitoksen taseyksiön toiminta siirtyy liiketoimintakaupalla Orimattilan Vesi Oy:lle, ja taseyksikköä ei ole olemassa vuonna 2025.

Talousarvioesitys

Talousarvioesitys on tasapainossa. Vuoden 2025 talousarvio on alijäämäinen on -1,24 miljoonaa euroa, vuoden 2026 ylijäämä on 0,60 miljoonaa euroa sekä vuoden 2027 ylijäämä on 0,71 miljoonaa euroa. Ylijäämää kertyy taloussuunnitelmakaudelta yhteensä 70 000 euroa.

Vuosikate vuodelle 2025 on 5,3 miljoonaa euroa, vuodelle 2026 7,3 miljoonaa euroa ja vuodelle 2027 7,4 miljoonaa euroa. Investointimenot vuodelle 2025 ovat 4,8 miljoonaa euroa, vuodelle 2026 7,4 miljoonaa euroa sekä vuodelle 2027 17,0 miljoonaa euroa. Vuosien 2025 ja 2026 vuosikate riittää investointien kattamiseen, mutta vuonna 2027 vuosikate ei riitä investointeihin. Tämän vuoksi vuosien 2025 ja 2026 lainamäärä ei kasva nykytasosta, mutta vuonna 2027 lainamäärä lähtisi kasvuun, ja vuoden 2027 investointeja tulee arvioida ennen niistä päättämistä. Taloussuunnitelmakaudella lainakanta kasvaa noin 11 miljoonalla eurolla.

Taloussuunnitelmakaudella pitkäaikaisia lainoja eräännyy noin 37 miljoonaa euroa. Koska taloussuunnitelmakaudella vuosikate ei riitä kattamaan kaikkia suunniteltuja investointeja, tulee lainojen lyhennys rahoittaa uusilla lainoilla. Taloussuunnitelmakaudella uutta pitkäaikaista lainaa ollaan nostamassa noin 48 miljoonaa euroa. Korkeiden korkojen nousu johtaa siihen, että tulevina vuosina nostetuissa lainoissa on korkeampi korko kuin vanhoissa lainoissa, jolloin kaupungin rahoituskulut tulevat vuosittain kasvamaan.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Kalle Larsson

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset

ja korjaukset vuoden 2025 talousarvioon.
Pöytäkirja tarkastetaan pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Keskustelun kuluessa Venla Avelin esitti Ari Anttila ja Riitta Lonkan kannattamana, että investointien osalta Talonrakennus, Jokivarren monitoimitalon suunnittelua ja rakentamista siirretään vuodella eteenpäin näin ollen suunnittelu alkaisi 2026. Keskustelun kuluessa puheenjohtaja tiedusteli kaupunginhallitukselta, voidaanko yksimielisesti todeta, että Jokivarren monitoimitalon suunnittelu ja rakentaminen siirretään vuodella eteenpäin. Kaupunginhallitus oli yksimielinen investoinnin siirrosta vuodella eteenpäin.

Keskustelun kuluessa Sikkilä Sari esitti, että Infrahankkeet, Sarvelan alueen investoinneista suunnitelmavuosille luovutaan. Esitys raukesi kannattamattomana.

Tarkkala Timo läsnä kokouksessa klo 16.00-16.11 käsiteltäessä investointia Infrahankkeet Artjärventie-Erkontie-Pakaantie-risteys.

Riitta Lonka pois kokouksesta 16.05-16.07

Keskustelun kuluessa Ville Erola esitti Sari Sikkilän kannattamana, että Investointi Artjärventie-Erkontie- Pakaantie -risteys poistetaan.

Tuomo Jussila esitti Ida Jokisen ja Ari Anttilan kannattamana, että Investointia Artjärventie-Erkontie- Pakaantie -risteys siirretään vuodella.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista, mitkä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty kaksi esittelijän esityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä, joten on suoritettava äänestykset.

Ensimmäinen äänestys:

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat Erolan esittämää ja Sikkilän kannattamaa esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Jussilan esittämää sekä Jokisen ja Anttilan esitystä, äänestävät EI.

Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 2 JAA-ääntä (Sikkilä, Erola) ja 7 EI-ääntä (Anttila, Avelin, Jokinen, Jussila, Kaitaranta, Lonka, Teräs).

Toinen äänestys:

Puheenjohtaja esitti äänestyksen toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksenä, mikä hyväksyttiin ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat esittelijän esityksen hyväksymistä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Jussilan esityksen hyväksymistä, äänestävät EI. Suoritettuna nimenhuutoäänestyksessä annettiin 0 JAA-ääntä ja 9 EI-ääntä (Anttila, Avelin, Jokinen, Jussila, Kaitaranta, Lonka, Sikkilä, Teräs, Erola).

Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen päätökseksi tulleen Jussilan esityksen, Investointi Artjärventie-Erkontie- Pakaantie -risteys siirretään vuodella.

Lisäksi kaupunginhallitus evästää kaupunkikehitys- ja teknistä valiokuntaa huomioimaan Artjärventie-Erkontie- Pakaantie -risteyksen liikenneturvaa ja pyytää valiokuntaa miettimään liikenneturvallisuuden edistämistä.

Käsiteltäessä Orimattilan Asunnot Oy:n talousarviota Erola Ville totesi olevansa esteellinen (Hallintolaki §28.1, kohta 5) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen ensimmäinen varapuheenjohtaja Lonka Riitta.

Käsiteltäessä Orimattilan Vesi Oy:n talousarviota Avelin Venla ja Hosiaisluoma Jari totesivat olevansa esteellisiä (Hallintolaki §28.1, kohta 5) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Talousjohtaja Eero Aitkoski poistui kokouksesta 16.38 asian käsittelyn jälkeen.

Kokouksessa pidettiin tauko 16.38-16.53.

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että se
1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman kokouksessa tehdyillä muutoksilla

2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,

3. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2025 talousarvioon.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa pykälän osalta.

Jakelu kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 25.11.2024 § 107
179/02.02.00/2024

Kaupunginjohtaja Kalle Larsson ja talousjohtaja Eero Aitkoski käyttivät alustuspuheenvuorot.

Ryhmäpuheenvuorot käyttivät valtuutetut Tero Rönkkö (PS.), Juha Aalto (Kok. & KD), Marko Suuronen (Kesk.), Vesa Teräs (Sdp.), Venla Avelin (Vihr.) sekä Susanna Särkinen (Liike Nyt).

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että se

1. hyväksyy liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman,
2. hyväksyy talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2025 talousarvioon.

Päätös

Keskustelun kuluessa esitettiin useampi muutosesitys, joista toteutettiin äänestykset.

Julistettuaan keskustelut päättyneeksi puheenjohtaja esitti selostuksen keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista, mitkä hyväksyttiin ja totesi, että keskustelun kuluessa oli tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja esityksiä, joten oli suoritettava äänestyksiä.

Puheenjohtaja esitti äänestykset toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksinä, mitkä hyväksyttiin ja teki hyväksytyt äänestysesitykset. Äänestysluettelot ovat pöytäkirjan liitteenä.

Konsernitoimialan talousarvio:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Venla Avelin esitti valtuutettujen Susanna Särkisen ja Saku Salmisen kannattamana, ettei juristia palkata.

Äänestysesitys (§ 107 A)

Kaupunginhallituksen esitys: JAA

Valtuuteetu Avelinin esitys: EI

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 21 JAA-ääntä ja 12 EI-ääntä.

Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Sivistystoimialan talousarvio:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Pertti Laaksonen esitti Juha Hirvosen kannattamana, ettei kouluverkkopäätöstä toteuteta sellaisenaan, ettei Kuivannon koulua ei lakkauteta vaan talousarvioon tehdään määrärahalisäys.

Äänestysesitys (§ 107 B)

Kaupunginhallituksen esitys: JAA

Laaksonen esitys: EI

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 30 JAA-ääntä ja 3 EI-ääntä

Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Valtuutettu Juha Hirvonen käytti yksilöpuheenvuoron.

Vs. sivistysjohtaja Esa Kähkönen käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Susanna Särkinen käytti yksilöpuheenvuoron.

Valtuutettu Riitta Lonka käytti yksilöpuheenvuoron.

Valtuutettu Susanna Särkinen käytti yksilöpuheenvuoron.

Valtuutettu Pertti Laaksonen käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. sivistysjohtaja Esa Kähkönen käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Susanna Särkinen käytti yksilöpuheenvuoron.
Talousjohtaja Eero Aitkoski käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Riitta Lonka käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Susanna Särkinen käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Saku Salminen käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Tero Rönkkö käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Saku Salminen käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Tero Rönkkö käytti yksilöpuheenvuoron.

Elinvoimatoimialan talousarvio:

Valtuutettu Juha Hirvonen käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. kaupunkikehitysjohtaja Timo Tarkkala käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Venla Avelin käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. kaupunkikehitysjohtaja Timo Tarkkala käytti vastauspuheenvuoron.

Investoinnit:

Keskustelun kuluessa valtuutettu Tommi Hykkyrä esitti valtuutettu Jouni Nurmisen kannattamana, että Infrahankkeiden kohdalta Opintien investointi siirretään kahdella vuodella eteenpäin.
Äänestysesitys (§ 107 C)
Kaupunginhallituksen esitys: JAA
Hykkyrän esitys: EI
Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 23 JAA-ääntä ja 10 EI-ääntä

Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Valtuutettu Vesa Leino käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Venla Avelin käytti yksilöpuheenvuoron.
Valtuutettu Tommi Hykkyrä käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. kaupunkikehitysjohtaja Timo Tarkkala käytti vastauspuheenvuoron.
Valtuutettu Tero Rönkkö käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. kaupunkikehitysjohtaja Timo Tarkkala käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Riitta Lonka käytti yksilöpuheenvuoron.

Valtuutettu Jari Kaitaranta käytti yksilöpuheenvuoron.
Vs. kaupunkikehitysjohtaja Timo Tarkkala käytti vastauspuheenvuoron.

Valtuutettu Saku Salminen esitti valtuutettu Sari Eirasen kantamana, että investointi Latukone siirretään kahdella vuodella eteenpäin.

Äänestysesitys (§ 107 D)

Kaupunginhallituksen esitys: JAA

Salmisen esitys: EI

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 27 JAA-ääntä, 5 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ.

Puheenjohtaja julisti kaupunginhallituksen esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Esteellisyydet:

Käsiteltäessä kohtaa Orimattilan Asunnot Oy:n talousarvio valtuutettu Ville Erola totesi olevansa esteellinen (Hallintolaki §28.1, kohta 5) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Käsiteltäessä kohtaa Orimattilan Vesi Oy:n talousarvio valtuutetut Jukka Mölsä, Venla Avelin ja Jari Hosiaislouma totesivat olevansa esteellisiä (Hallintolaki §28.1, kohta 5) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Valtuutettu Saku Salminen pois kokouksesta klo 17.17-17.18.

Kaupunginvaltuusto päätti, että se

1. hyväksyi liitteen mukaisen Orimattilan kaupungin talousarvion vuodelle 2025 ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelman,
2. hyväksyi talousarvion sitovuusmääräykset talousarviokirjan mukaisesti,
3. oikeutti talousjohtajan tekemään tarvittavat tekniset muutokset ja korjaukset vuoden 2025 talousarvioon.

Kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen klo 17.55-18.17.